UUTISET

Suomi on hyötynyt eurosta, alhaisista koroista, valuutanvaihtokulujen katoamisesta ja avoimista sisämarkkinoista alusta alkaen. **JARMO MÄKELÄ UUTISTAUSTASSA**

Joka toinen saksalainen epäilee euron toimivuutta

Saksalaisten niukka enemmistö katsoo, että maalla menisi paremmin ilman yhteisvaluutta euroa, ilmenee Bild am Sonntag -lehden teettämästä mielipidemittauksesta. Tätä mieltä oli kyselyssä 51 prosenttia vastaajista.

29 prosenttia sanoi, että Saksan tilanne olisi huonompi euron ulkopuolella.

Kyselyn mukaan saksalaiset suhtautuvat epäluuloisesti Kreikkaan.

Peräti 71 prosenttia on sitä mieltä, että Kreikan on lähdettävä eurosta, jos se ei pysty toteuttamaan säästövaatimuksiaan.

Lehden haastatteleman talousministeri **Philipp Röslerin** mukaan on suuria epäilyksiä siitä, pystyykö Kreikka pitämään lupauksensa.

”Uudistusten toimeenpano horjuu. Jos Kreikka ei pidä lupauksiaan, sille ei voida antaa lisärahoitusta. Silloin siitä tulee maksukyvytön”, Rösler sanoi.

STT

Vienti Venäjälle piristynyt tuontia vähemmän

Venäjä oli viime vuonna Suomen suurin kauppakumppani. Kuten usein takavuosina kaupan epäsuhta on ilmeinen: tuonnin arvo ylitti viime vuonna yli 1,5 kertaa viennin.

Venäjän talous on pysynyt kokonaisuudessaan vakaalla kasvuuralla, vaikka eurokriisi on heilutellut sitäkin. Kaupankäynnistä kertoo itään suuntautuva tavaran kauttakulkukuljetus, joka näkyy jälleen kaakonkulmalla jonojen pidentymisenä.

Suomi toi Venäjältä viime vuonna liki 12 miljardin arvosta. 80 prosenttia tavaratuonnista oli öljyä ja kaasua, ja korkea öljyn hinta on luonnollisesti heikentänyt kaupan kokonaissuhdetta.

Palvelujen osuus tuonnista on hyvin pieni, ja sekin on ollut supistumaan päin.

Yksityinen kulutus vetää kasvua

Viennin arvo ylitti viime vuonna seitsemän miljardia euroa. Viennin uusina kärkinä ovat olleet elintarvikkeet ja tekstiilit sekä palvelukaupassa venäläisten Suomen-matkailu. Etenkin henkilöautojen ja matkapuhelinten jälleenvienti, joka oli runsasta vuosina 2006–2008, romahti talouskriisin iskettyä.

Juhannuksen alla ilmestyneessä Suomen pankin Venäjäraportissa todetaan, että Venäjän tuontikysyntä painottuu sellaisiin yksityisen kulutuksen tuotteisiin – koneisiin ja laitteisiin, joiden rooli suomalaisyritysten tuotannossa on melko pieni. Tätä havainnollistaa oheinen grafiikka: Suomen kauppa nojaa edelleen perinteisten vientialojen voimaan.

Suomen Pankin Siirtymätalouksien tutkimuslaitos Bofit ennakoi jo keväällä, että naapurin bruttokansantuote kasvaisi tänä ja ensi vuonna 3,7 prosenttia. Vuoden ensimmäinen neljännes sujui vielä tätä riuskemmin: bkt kasvoi 4,9 prosenttia, ja tuonti on viiden ensimmäisen kuukauden aikana sujunut suunnilleen samaan tahtiin kuin viime vuonna.

Kasvua vetää edelleen yksityinen kulutus: tammi–kesäkuussa vähittäiskaupan myynti lisääntyi seitsemän ja investoinnit 10 prosenttia.

Itäkaupassa on huomattava, että tavaroiden jälleenvienti kirjataan Suomen vientiin, vaikka tuotteita ei olekaan valmistettu Suomessa. Sen sijaan kauttakulkukuljetukset tilastoidaan erikseen. Ne ovat Bofitin katsauksen mukaan lisääntyneet jälleenvientiä nopeammin.

Piristyminen tuntuu varsinkin Kotkan ja Haminan satamissa.

Talouselämä uutisoi viime torstaina, että transitoliikenne niiden kautta on lisääntynyt tammi–kesäkuussa viidenneksen. Sitä on lisännyt paitsi venäläisten vahva yksityinen kulutus myös varastoinnin kallistuminen Venäjällä.

Putinin uudistuslinjassa potentiaalia

Bofitin tutkija **Heli Simola** ennustaa raportissa Venäjän tuonnin kasvun jatkuvan lähivuosina, joskin paria viime vuotta hitaampana.

WTO-jäsenyys ja presidentti **Vladimir Putinin** tavoite nostaa maa liiketoimintaympäristönä kansainväliseen kärkikaartiin voivat tukea Suomen viennin kasvua.

Venäjä tavoittelee myös enemmän korkean teknologian tuotantoa sekä parempaa energiatehokkuutta, missä suomalaisten yritysten tietotaidosta voi olla hyötyä, Simola analysoi.

KAIJALEENA RUNSTEN

Lähde: Heli Simola: Suomen Venäjän viennin näkymät. Raportista Venäjän talouden uusi aika. Venäjä tietoisku 2012. Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitos BOFIT, Online numero 4/2012.

Venäjän kaupan rakenne 2011

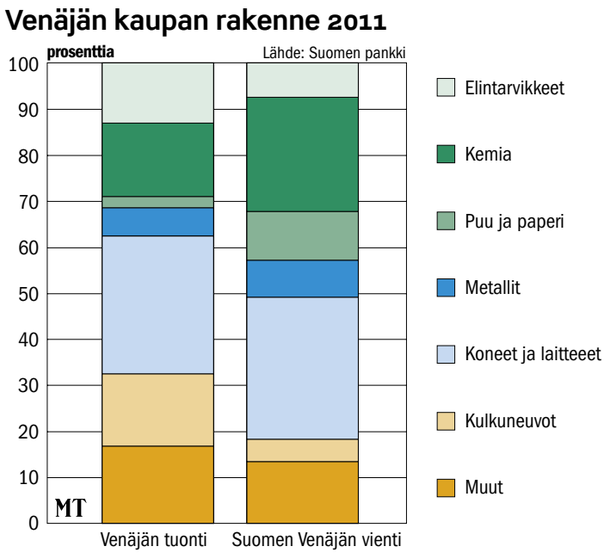

Suomen vienti nojaa perinteisiin teollisuustuotteisiin, kun taas Venäjän tuontia ohjaa yksityinen kulutus.

Suomen kauppa nojaa edelleen perinteisten vientialojen voimaan.

TALOUDESTA LYHYESTI

HS: Kreikan ero eurosta veisi Suomelta 5,4 mrd

Suomi voisi kärsiä 5,4 miljardin euron menetykset, jos Kreikka eroaisi eurosta ja jättäisi velkansa hoitamatta, kirjoittaa Helsingin Sanomat. Laskelman on tehnyt Ifo-tutkimuslaitos.

Laskelmassa on huomioitu Kreikalle myönnetyt kaksi lainaohjelmaa ja Euroopan keskuspankin saatavat Kreikasta. Oletuksena on, että euromaiden ja maiden keskuspankkien saatavat Kreikasta menettäisivät arvonsa täysin. Tutkimuslaitoksen mukaan esimerkiksi Saksan vastaavat menetykset olisivat 82 miljardia euroa.

Salon-tehdas ajetaan alas syksyn aikana

Nokian Salon-tehtaan yt-neuvottelut ovat päättyneet. Yhtiö ajaa tehtaan toiminnot alas syksyn aikana. Salossa yt-neuvottelut koskivat tehtaassa ja sen tukitoiminnoissa työskenteleviä noin 780 työntekijää.

Nokia kertoi kesäkuussa, että se suunnittelee vähentävänsä Suomesta kaikkiaan 3700 työpaikkaa.

IMF: Espanjan talous supistuu luultua enemmän

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF kannustaa Espanjaa jatkamaan säästötoimiaan. IMF ennustaa raportissaan, että Espanjan talous supistuu odotettua enemmän.

IMF:n arvion mukaan maan talous supistuu 1,7 prosenttia tänä vuonna ja 1,2 prosenttia ensi vuonna. IMF on tyytyväinen moniin maan aloittamiin talousuudistuksiin, mutta kannustaa tekemään niitä lisää.

VR: Junalippujen hintaerot voivat kasvaa

Junalippujen hintaerot kasvavat tulevaisuudessa entisestään, sanoo VR:n toimitusjohtaja **Mikael Aro**.

Aron mukaan saman matkan hinnassa voi olla tulevina vuosina huomattavia eroja. Halvimmalla pääsee junassa, jossa on vähän matkustajia. Hintaa alentaa myös lipun ostaminen mahdollisimman varhain ennen matkaa. VR:n tavoitteena on kasvattaa matkustajaliikennettä viidenneksellä vuosikymmenen loppuun mennessä.

Matala lapsiluku hidastaa talouskasvua

Väestötutkijat varoittavat Euroopan lapsiluvun olevan jo hälyttävän matala. Vähäinen syntyvyys paitsi vinouttaa väestörakennetta ja aiheuttaa paineita hyvinvointiyhteiskunnalle, myös hidastaa osaltaan talouskasvua.

Jotta maan väestön määrä pysyisi tasaisena, keskimääräisen lapsiluvun pitäisi olla hieman yli kaksi. Pohjoismaissa se on noin 1,8, mutta esimerkiksi monissa Etelä-Euroopan maissa ja Virossa alle 1,5.

Venäläinen kuluttaja valitsee nyt kallista

Talouskasvu näkyy venäläisten kuluttajien kiinnostuksena aiempaa kalliimpiin ja parempiin tuotteisiin. Tämä tuo Valion tuotteille uusia ostajia ja kasvattaa kalliimpien tuotteiden menekkiä.

”Venäläisillä on vahva luottamus omaan ostovoimaan ja tulevaisuuteen. He kuluttavat mieluummin tänään kuin huomenna”, Venäjän ja Ivy-maiden johtaja **Mika Koskinen** Valiolta kuvailee.

Tuoretuotteissa, kuten jugurteissa ja kefiireissä Valio on ainut toimija, joka on kasvattanut osuuttaan Venäjällä tänä vuonna.

Koskinen pitää tätä hyvänä merkkinä, sillä tuoretuotteiden hinnat eivät heilahtele maailman markkinoiden mukaan kuten juuston ja voin.

Vienti kasvaa hyvää vauhtia

Valion vienti Venäjälle vetää hyvin.

”Tempo on pudonnut vähän vuoden 2011 kovasta vauhdista, mutta volyymit ja liikevaihto kasvavat selvästi, noin 15 prosentin vuosivauhtia.”

Koskinen arvioi, että Valion Venäjän viennin liikevaihto nousee tänä vuonna 350–400 miljoonaan euroon.

Määrä on yli puolet Valion ulkomailta tulevasta liikevaihdosta.

Määrällisesti Venäjällä kulutetaan melkein neljännes kaikesta valiolaisten tuottamasta maidosta, sillä rajan yli viedään paljon esimerkiksi juustoa jonka valmistukseen kuluu paljon maitoa.

PEKKA FALI

Valion Haapaveden tehtaalta lähtee Oltermanni-juustoa myös Venäjälle.

Lisäksi tuotteita tehdään Valion yhteistyömeijereissä Venäjällä ja Virossa.

WTO-jäsenyys antaa vakautta

Koskisen mukaan kysyntä ja tarjonta ovat tällä hetkellä kutakuinkin tasapainossa. Syksy saattaa kuitenkin muuttaa tilannetta.

”Mielenkiintoinen aika on edessä, koska maailmalla osa sadoista näyttää onnistuvan todella huonosti. Jos tulee ruokakriisi, kysyntä on kova.”

Venäjän tuore WTO-jäsenyys ei Koskisen mukaan ole käytännössä vaikuttanut kaupankäyntiin itänaapurin kanssa. Kuljetukset ovat jo pitkään sujuneet hyvin.

Kovilla tullimaksuilla spekulointia maailman kauppajärjestön jäsenyys kuitenkin on rauhoittanut.

”Se antaa vakautta, että pelisäännöt ovat samat.”

Näkymät Venäjän kaupassa ovat valoisat.

Koskisen mukaan Venäjä on hyvä kohde meijerituotteille, koska siellä on pulaa raakamaidosta.

”Myös monien maitotuotteiden kulutus on vasta lapsenkengissä. Useassa tuoteryhmässä kulutus voi lähivuosina kaksin–kolmin kertaistua.”

Kun rahat riittävät, kefiiri sokerilla saattaa helposti vaihtua Valio-jugurttiin, uskoo Koskinen.

TERHI TORIKKA

UUTISTAUSTA

Entä jos euro romahtaa?

Euroa luotaessa noustiin perä edellä puuhun ja nyt tullaan nokka edellä alas. Näin vastasi entinen pääministeri **Esko Aho**, kun hiljan kysyin häneltä, mikä eurossa meni pieleen.

Hän olisi voinut lisätä: Minä sanoin niin heti alussa, minähän varoitin, minä olin alusta alkaen oikeassa. Mutta niin hän ei sanonut.

Kansanomaisen sananparren ilmaisee taloustieteilijä, Helsingin yliopiston kansantaloustieteen professori **Vesa Kanniainen** näin: Yhteinen valuuttaalue ei voi olla ensimmäinen, vaan sen tulisi olla viimeinen taloudellisen integraation aste. Ensin tulisi siis kansantalouksien rakenteiltaan ja suorituskyvyltään lähentyä toisiaan, vasta sitten voidaan yhteinen valuutta ottaa käyttöön – toisin päin ei konvergenssi toimi.

Suomessa on alkanut julkinen kilpalaulanta siitä, kuka uskaltaa lujimpaan huutaa, että euro on tuhoon tuomittu. Mitään hyötyä kilpalaulannasta ei ole muille kuin niille, jotka toivovat näin voivansa kartuttaa äänisaalistaan ensi syksyn kunnallisvaaleissa.

”Se ei voi toimia”

Monesta puheenvuorosta jää epäselväksi, onko tuhon maanaaminen ennustamista vaiko toiveajattelua. Siksi sanon heti, että itse uskon euron olleen Suomelle suureksi hyödyksi, toivon sen säilyvän, mutta pidän silti myös romahdusta mahdollisena. Me suomalaiset emme ole romahdusta aiheuttaneet, mutta emme myöskään voi sitä estää.

Talousteorian näkökulmasta euro on aina ollut mahdoton hanke. Tähän päädytään, kun verrataan amerikkalaisen talousnobelistin **Robert Mundellin** vuonna 1961 julkaisemaa optimaalisen valuutta-alueen teoriaa EU:n Maastrichtin huippukokouksen päätöksiin.

Mundellin mukaan, jotta maaryhmä hyötyisi yhteisen valuutan käyttöönotosta, kolmen ehdon pitää toteutua. Maastrichtissa ehtoja asetettiin viisi, mutta ne olivat erilaisia ehtoja kuin ne, joihin Mundell oli päätynyt.

Kun euro alkuvuosina näytti menestyvän hyvin ja pyyhälsi nopeasti arvossa dollarin ohi, erityisesti amerikkalaiset olivat ymmällään: Se näyttää kyllä toimivan käytännössä, mutta eihän se mitenkään voi toimia teoriassa, he äimistelivät. Meitä eurooppalaisia hämmästely huvitti kovasti.

Tästä ei pidä vetää sitä johtopäätöstä, että Mundell olisi jotenkin ollut euron suhteen kaukonäköisempi kuin muut. Mundell ei teoriaa luodessaan ottanut valtioiden harjoittamaa talouspolitiikkaa mitenkään huomioon. Näin hän ei myöskään osannut varoittaa, ettei mikään teoria suojaa valtiota tai maaryhmää holtittoman julkisen taloudenpidon tuhoisilta seurauksilta. Siitä euron kriisissä kuitenkin pohjimmiltaan on kysymys.

Suomi on suuri hyötyjä

Jälkiviisauden valossa euroalueen alkuaikojen kiistatonta menestystä ei ole vaikea selittää. Aasiasta tulvi Euroopan avoimille markkinoille jatkuvasti halvempia tuotteita, tämä piti hinnat ja inflaation kurissa, minkä Euroopan keskuspankki virheellisesti tulkitsi oman rahapolitiikkansa ansioksi.

Eräät EU:n eteläiset jäsenmaat käyttivät tilannetta hyväksi, lainasivat rahaa alhaisella korolla ja velkaantuivat holtittomasti. Koko tämän ajan Euroopan keskuspankkia syytettiin kireästä rahapolitiikasta ja sen silloista pääjohtajaa haukuttiin ”inflaatiohaukaksi”. Velkaongelma paljastui, kun Lehman Brothers vuonna 2008 teki konkurssin ja maailmanlaajuinen pankki- ja finanssikriisi iski.

Suomi on hyötynyt eurosta, alhaisista koroista, valuutanvaihtokulujen katoamisesta ja avoimista sisämarkkinoista alusta alkaen. Siihen nähden, mitä Suomi EU:lle jäsenmaksuna maksaa, hyöty on ollut moninkertainen. Lasku kasvaa nopeasti, jos romahdus tulee, mutta silti jäämme voitolle ja selviämme kyllä.

Silti olemme vakavan paikan edessä. Jos romahdus tulee, se ei meitä säästä, olimme siihen syyllisiä tai emme. Tarvitaan perusteellista keskustelua ja uusia ratkaisuja: Millaisessa EU:ssa haluamme jatkossa olla mukana ja mitä olemme valmiit siitä maksamaan. Sen sijaan me emme tarvitse ylimmän valtionjohdon keskinäistä nokittelua, emmekä ketään niistä, jotka nyt kohottavat itsensä muiden yläpuolelle kuin Raamatun fariseukset.

JARMO MÄKELÄ on Yleisradion ulkomaantoimittaja.

KESKINÄISEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖN SUOMEN EDUSTAJISTON VAALIT 2012

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Suomen osakkaita ovat sen vakuutuksenottajat. Osakkaiden päättämisvaltaa käyttää yhtiökokouksena toimiva edustajisto. Edustajistoon valitaan 12.–28.11.2012 toimitettavissa vaaleissa 40 edustajaa kuudeksi vuodeksi. Samalla edustajien lukumäärä vähenee 75:stä 40:een. Vaaleja varten maa on jaettu viiteen vaalipiiriin vaalijärjestyksen mukaisesti. Vaalit toimitetaan postivaalina.

Äänioikeus
Äänioikeutettuja vaaleissa ovat ne yhtiön vakuutuksenottajat, joiden vakuutus on ollut voimassa 30.6.2012.

Edustajistoa valittaessa kullakin äänioikeutetulla on yksi ääni siinä vaalipiirissä, jossa hänellä yhtiöllä olevien osoitetietojen tai muun selvityksen mukaan on asuinpaikka.

Äänioikeutettujen luettelo (vaaliluettelo) on tarkastusta varten nähtävänä alempana mainitussa vaalilautakunnan käyntiosoitteessa 20.–31.8.2012. Tarkastus voidaan tehdä myös puhelimitse numerosta 010 253 2170. Huomautukset luetteloa vastaan tulee esittää vaalilautakunnalle viimeistään 7.9.2012 kello 16.00 mennessä.

Äänestysasiakirjat postitetaan äänioikeutetuille ennen äänestysajan alkamista.

Vaalikelpoisuus
Ehdokkaaksi edustajiston vaaleihin voidaan asettaa ja valituksi voi tulla henkilö, jolla on yhtiössä voimassa oleva osakkuuden tuottava vakuutus. Ehdokkaan tulee olla Suomessa asuva täysivaltainen Suomen kansalainen, joka ei ole Suomi-yhtiön tai sen tytäryhtiön vakinaisessa palveluksessa tai näiden hallituksen jäsen.

Ehdokasasettelu
Vähintään kolme samassa vaalipiirissä asuvaa yhtiön äänioikeutettua osakasta voi perustaa valitsijayhdistyksen ja asettaa vaaleihin yhden ehdokkaan, jonka tulee asua heidän kanssaan samassa vaalipiirissä.

Valitsijayhdistyksen asiamiehen tulee toimittaa hakemus valitsijayhdistyksen ehdokaslistan ottamisesta vaalipiirin ehdokaslistojen yhdistelmään ja valitsijayhdistyksen perustamisasiakirja vaalilautakunnalle niin, että asiakirjat ovat **perillä viimeistään torstaina syyskuun 13. päivänä kello 16.00.**

Asiamiehen tulee lähettää asiakirjat allekirjoitettuina postitse tai muuten toimittaa ne osoitteeseen Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi, Vaalilautakunta, Aleksanterinkatu 15 B, 5. krs, 00100 Helsinki. Asiakirjat voi myös lähettää faksilla numeroon 010 253 2120 tai skannattuina sähköpostiosoitteeseen vaalit2012@suomi-yhtio.fi.

Asiakirjojen tarkastamiseksi suositellaan niiden toimittamista vaalilautakunnalle viimeistään 7.9.2012, jotta mahdolliset korjaukset voidaan tehdä ajoissa.

Yhtiö- ja vaalijärjestys sekä vaalilomakkeita ohjeineen on saatavissa yhtiön Internet-sivuilta www.suomi-yhtio.fi, yhtiön vaalirenkaalta sähköpostitse vaalit2012@suomi-yhtio.fi tai puhelimitse 010 253 2170.

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ SUOMI
Vaalilautakunta